

Yeni yılın ikinci ayında TEPAV farklı konulardaki çalışmalarını sürdürdü. Geçtiğimiz yıl şubat ayında Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen ve 11 ilde etkili olan depremlerin birinci yıldönümünde, geçen süre içinde deprem bölgesinde neler olduğunu ve depremin Türk ekonomisine etkilerinin detaylı olarak incelendiği “Depremin ilk yılını geride bırakırken...” başlıklı değerlendirme notunda TEPAV, bölgede yaşanan gelişmeler ve Türkiye ekonomisine olan etkileri ekonomik göstergeler, sektörel analizler ve toplumsal dinamikler ışığında ele aldı.

“Türkiye’de yoksulluk ve gelir dağılımı: TÜİK verilerine nasıl bakalım?” başlıklı değerlendirme notunda ise Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri üzerinden yoksulluk ve gelir dağılımındaki değişimler ele alınarak 2023 yılına ait istatistiklerle birlikte ortaya çıkan gelir eşitsizliği artışı ve orta gelirliilerin yoksullaşması konuları metodolojik açıdan tartışıldı.

Doç. Dr. A. Burak Büyükcivelek ve Sercan Sevgili’nin “Yerel Seçimlerde Aslında Kime Oy Veriyoruz?” çalışmasında, büyükşehir belediyelerinin merkezi hükümetle ve yerel yönetimlerle olan stratejik konumu masaya yatırıldı. Çalışma, büyükşehir belediyelerinin karar alma ve denetleme süreçlerindeki rolünü Türkiye’nin yerel yönetim dinamikleri bağlamında da inceledi.

TEPAV, Şubat ayında yeni bir bültenin de ilk sayısını yayımladı. Bütçe İzleme Bülteni adlı yayın, temel makroekonomik verilerdeki gelişmelerin bütçe tahminleri üzerindeki etkisi ile mali performansın değerlendirilmesinde bütçe dengesi, harcamalar ve gelirler üzerine odaklanıyor. Üçer aylık dönemlerle yayımlanacak bülten, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı verileriyle destekleniyor.

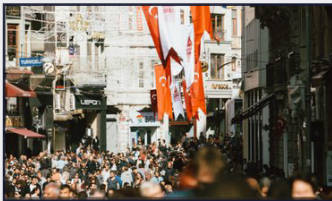
Türkiye’nin ekonomik ve sosyal gündemine dair önemli değerlendirmeler ile TEPAV tarafından Şubat ayı boyunca gerçekleştirilen tüm çalışmalara Şubat 2024 Bülteni’nden ulaşabilirsiniz.

Depremin ilk yılını geride bırakırken...

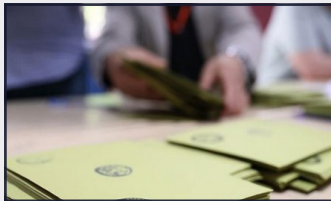
Değerlendirme Notu / Burcu Aydın Özüdoğru

Bugün günlerden 6 Şubat 2024. Bir sene önce Kahramanmaraş’ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde meydana gelen Mw 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki iki deprem ile 11 ilde büyük can kaybı ve yıkım yaşandı. Haftalarca süren arama kurtarma çalışmalarına tüm Türkiye seferber oldu. Can kayıpları ülke çapında dağıldı. Yapılan resmî açıklamalara göre 53 bin 537 vatandaşımız öldü, 107 bin 213 vatandaşımız ise yaralandı. Yaşanan kayıplar nedeniyle deprem asrın felaketi olarak tarihe geçti.

Yazının devamı ikinci sayfada

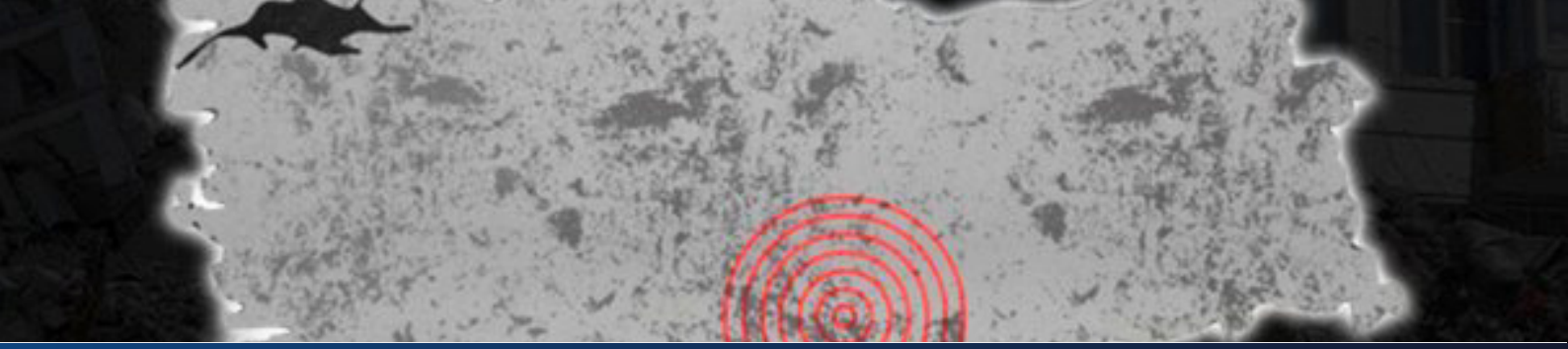
Türkiye’de yoksulluk ve gelir dağılımı: TÜİK verilerine nasıl bakalım?

Yerel seçimlerde aslında kime oy veriyoruz?

TEPAV’dan Bütçe İzleme Bülteni

Depremi ilk yılını geride bırakırken...

Değerlendirme Notu / Burcu Aydın Özüdoğru

Bugün günlerden 6 Şubat 2024. Bir sene önce Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde meydana gelen Mw 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki iki deprem ile 11 ilde büyük can kaybı ve yıkım yaşandı. Haftalarca süren arama kurtarma çalışmalarına tüm Türkiye seferber oldu. Can kayıpları ülke yüreğimizi dağladı. Yapılan resmî açıklamalara göre 53 bin 537 vatandaşımız öldü, 107 bin 213 vatandaşımız ise yaralandı. Yaşanan kayıplar nedeniyle deprem asrın felaketi olarak tarihe geçti.

Peki depremden bu yana geçen bir yıllık sürede deprem bölgesinde neler oldu? Türkiye ekonomisine etkileri ne oldu?

- **İlk önce depremin yol açtığı yıkımı ve bunun maliyetini hatırlayalım.**

Geçen sene Mart ayında TEPAV bünyesinde hazırladığım “2023 Yılında Gerçekleşen Kahramanmaraş Merkezli Depremi Etkileri ve Politika Önerileri” raporunda depremin yol açtığı yıkım hakkında detaylı bir durum tespit çalışması yapmıştım. Bu rapora göre deprem bölgesinde yer alan **650 bin bağımsız birimin** yıkık veya acil yıkılması gerektiğini, **170 bin birimin** orta hasarlı olduğunu ve **1,4 milyon birimin** de az hasarlı olduğunu tahmin etmiştim. Deprem kaynaklı yıkılan veya yıkılması gereken 650 bin bağımsız birim, depremin etkilediği 11 ilin tamamında 2022 yılında alınan yapı kullanma izin belgesine göre konut sayısının yaklaşık **7** katıydı. Tüm Türkiye genelinde 2022 yılında verilen yapı kullanma izninin de üzerindediydi. Bu da depremin yol açtığı yıkımın ne kadar devasa olduğunu ortaya koyuyordu.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Türkiye’de yoksulluk ve gelir dağılımı: TÜİK verilerine nasıl bakalım?

Değerlendirme Notu / H. Ekrem Cunedioğlu

TÜİK, 2023 için Yoksulluk ve Yaşam Koşulları İstatistikleri haber bültenini 30 Ocak’ta, Gelir Dağılımı İstatistikleri haber bültenini ise 29 Ocak’ta yayımladı. Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması’na dayanan bu iki haber bülteninin özeti şu: Türkiye’de gelir eşitsizliği artıyor ve orta gelirliler yoksullaşıyor. Bu değerlendirme notunda söz konusu iki bültendeki öne çıkan bazı bulguları özetlemeye ve metodolojik açıdan tartışmaya çalıştım. Ancak ilk olarak, 2023 yılına ait olsalar da her iki bültenin 2022 gelirlerine yönelik sonuçlar sunduğunu hatırlatmam lazım. Dolayısıyla bu sonuçlar aslında yüksek enflasyon döneminin ilk yılı olan 2022’deki gelişmeleri anlatıyor bize.

Acaba ben yoksul muyum sorusunun cevabı: Neye göre?

Yoksulluk tartışmalarında da bir kavram karmaşası vardır. TÜİK’in haber bülteninde verilerini sunduğu görelî yoksulluk, maddî ve sosyal yoksulluk, sürekli yoksulluk, yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında olma gibi terimler bir yana; eşdeğer fert sayısı, satın alma gücü partisine göre düzeltme gibi hesaplama yöntemleri de bu karmaşayı besliyor. Bahsettiğim terimlerin tanımlarına TÜİK’in haber bülteninde yer alan metaverî bölümündeki “hesaplama kuralları” başlığından ulaşabilirsiniz. Ben yazının bu kısmındaki “acaba ben yoksul muyum?” sorusunun cevabını sadece görelî yoksulluk kavramı üzerinden tartışacağım. Yani gelirinizi belirli bir yoksulluk eşiğine göre değerlendirip sizi yoksul ya da yoksul değil şeklinde tanımlayan yaklaşımdan bahsediyoruz. O zaman bu yöntemle göre iki değışkene karar vermek lazım: 1) Bireyin gelirini temsilen hangi değışkeni kullanacağım ve 2) Yoksulluk eşiği ne kadar olacak?

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Para Politikası Değerlendirme Notu - VI | 20 Şubat 2024

Bu değerlendirme notu TEPAV Makroekonomi Çalışma Grubu* tarafından hazırlanmıştır.

Türkiye'nin Ocak 2024'teki yüzde 6,7 aylık enflasyonu G20'nin 17 üyesinin aynı aydaki yıllık enflasyonun üzerindedir. Arjantin ve Türkiye hem enflasyonun mevcut düzeyi hem de aylık artışı açısından diğer G20 ülkelerinden belirgin şekilde ayrılmaktadır.

Bundan önceki değerlendirme notlarımızda, uygulanmakta olan ekonomi programının -büyümeyle sürdürülebilir bir patikaya oturtmak; enflasyonu, faizleri ve risk primini düşürmek gibi- kısa vadeli amaçlarına ulaşabilmesi için çözmesi gereken iki temel sorun olduğunu altını çizmiştik. Bunlardan ilki, cari işlemler açığından doğan finansman ihtiyacının normal kanallardan karşılanmamasıydı. Ödemeler dengesine ait en güncel veri Aralık 2023'e aittir ve finansman açısından 2023 yılının son yedi ayında kısmen olumlu gelişmelere işaret etmektedir.

İkinci temel sorun ise hem seçim öncesi yapılan harcamaların hem de deprem harcamalarının bütçe açığının yüksek düzeylerde seyretmesine yol açması ihtimaliydi. 2023 Merkezi Yönetim bütçe açığının OVP'de hedeflenen 2023 GSYH'sine oranı yüzde 5,4 civarındadır. Ocak ayı gerçekleştirmeleri de harcama baskılarının yoğun şekilde devam ettiğini göstermektedir. TEPAV bünyesinde yaptığımız çalışmalar, ek önlem alınmazsa bütçe açığı ve borç stokundaki bozulmanın devam edebileceğine işaret etmektedir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Aylık Ekonomik Değerlendirme | Şubat 2024

Ali Çufadar / Ekrem Cunedioğlu

Seçim sonrası gecikmeli başlayan parasal sıkılaştırmanın olumlu etkileri, kısmen devam etmektedir. Genel eğilim olarak, kredi ve mevduat faizleri belirgin yükselmiş, yabancı para varlıklara talep azalmaya başlamış, ülke risk primi gerilemiş, cari işlemler açığı düzelleme sürecine girmiş, en zayıf ekonomik göstergelerden olan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) net döviz varlıkları yabancı portföy girişlerinin desteği ile artmıştır.

Ancak ocak ayından başlayarak önemli göstergelerdeki iyileşme sürecinde kısmen zayıflama izlenmektedir. Mevcut verilere göre, iç talep hafif gerilese de güçlü düzeylerini korumakta, enflasyon beklentilerinde ve fiyatlama davranışlarında iyileşme gözlenmemekte, yabancı portföy girişlerinde duraksama izlenmektedir. TCMB net rezerv artışı ise, mevsimsel cari açığın fazla olmasının da etkisiyle, yerini azalış eğilimine bırakmıştır.

2023 yılının en güçlü yanı olan bütçe açığının aralıkta GSYH'nin yaklaşık yüzde 2,5'i kadar bozulması, 2024 yılında bütçe açığının oldukça yüksek seyredeceğine işaret etmektedir. Bütçe göstergelerindeki bozulma, 2024 yılında, muhtemelen yerel seçim sonrasında belirgin sıkılaştırıcı bütçe önlemlerinin alınmasını gerektirebilecektir.

Son bir aylık gelişmeler, enflasyon eğilimi açısından daha sıkı parasal duruş gereğine işaret etmektedir. Zira ocak ayı enflasyon oranı öngörülerden yüksek gerçekleşmiştir ve mevcut enflasyon eğilimi, enflasyonun yüzde 40'ın altına düşmesini dahi zorlaştıracak düzeydedir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Yerel seçimlerde aslında kime oy veriyoruz?

Değerlendirme Notu / Doç. Dr. A. Burak Büyükcivelek, Sercan Sevgili

Bu çalışmada merkezi hükümet ile yerel yönetimlerin arasında stratejik bir konumda bulunan büyükşehir belediyelerine, daha özelinde ise karar alma ve denetleme konusunda belediye mekanizması içinde önemli bir yerde duran belediye meclislerine odaklanılmaktadır. Büyükşehir belediyelerinin stratejik konumu yalnızca merkezi ile yerel arasında oluşturduğu bağlantı özelliğinden gelmemektedir. Bu konum aynı zamanda güç ilişkilerini kendi bünyesinde toplamaya çalışan merkezi yönetim ile daha çok sorumluluk ve güç talebinde bulunan yerel yönetimler arasındaki mücadele bölgesini tarif etmektedir. Otoriter merkezi yönetim ile daha demokratik yerel yönetimler arasında gelgitler yaşayan Türkiye gibi ülkelerde büyükşehir belediyelerinin konumu ve tutumu ilginç bir araştırma alanı oluşturmaktadır. Çalışmamız da bu araştırmalara bir giriş niteliği taşımakta, büyükşehir belediyelerinin karakterini anlama yolunda bir adım atmayı amaçlamaktadır.

Merkezi hükümetin tüm çabalarına rağmen günümüzde halen yerel yönetimleri kentsel yaşamın işleyişine etki eden en önemli kurumlar olarak tanımlamak yanlış olmayacaktır. 2012 yılında kabul edilen 6360 sayılı kanunla il özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırılması ve yerel yönetimlerin, özellikle de büyükşehir belediyelerinin, yetkilerinin artırılmasıyla kent ve çevresini kapsayan alanda en geniş yetkiye sahip kurumlar yasal olarak da belediyeler olmuştur. Büyükşehir Beledileriyle ilgili (6360 sayılı) kanunda belirtildiği üzere nüfusu 750 bin kişiyi geçen 30 il büyükşehir belediyesi kapsamında değerlendirilmektedir. Yasada ayrıca nüfusu 2 milyonu geçen illeri kapsayan ayrı bir madde bulunmakta ve bu iller için büyükşehir belediyesi sınırı 50km yarıçaplı daireyi kapsayan alan üzerinden tanımlanmaktadır. Böylelikle büyükşehir belediyelerinin yetki ve etki alanı kırsal alanları da kapsayacak şekilde genişlemektedir. Türkiye’de bu tanım kapsamında 9 il bulunmaktadır.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

Husilerin Saldırıları ve Ticaret Koridorlarında İstikrarın Önemi

Değerlendirme Notu / Gülru Gezer

Türkiye'nin coğrafi konumu, sıklıkla yaşanan depremler ve giderek artan iklim krizleri gibi doğal afetlere karşı özel bir duyarlılık göstermektedir. Ancak, bu zorlu koşullara rağmen Türkiye'nin imar yönetim sistemi, son yaşanan 6 Şubat 2024 Kahramanmaraş depremi gibi olaylar ışığında açıkça görülen yetersizliklerle sarsılmaktadır. Bu eleştiri, mevcut imar yönetimi tarafından karşılanamayan temel zorluklara odaklanmaktadır. Risk analizi eksikliği, Türkiye'nin deprem ve afet risklerini doğru bir şekilde değerlendirmesini zorlaştırmakta ve bu da afet durumlarında etkili müdahaleleri engellemektedir. Ayrıca, hızla büyüyen kentlerde altyapı planlaması sorunları ortaya çıkmaktadır. Mevcut imar yönetimi, kentlerin sürdürülebilir büyümesini sağlamak ve afet risklerini minimize etmek için gerekli olan altyapı gelişimini destekleyecek kadar esnek değildir. Şeffaflık ve katılımçılık eksikliği, planlama süreçlerinde toplumun etkili bir şekilde yer almasını engellemekte ve karar alma süreçlerini demokratikleştirmekten uzaklaştırmaktadır. Toplumun görüş ve önerilerine açık olmayan bir planlama anlayışı, sürdürülebilir ve adil bir kentsel gelişimi engellemektedir. Bu bağlamda, Türkiye'nin imar yönetimindeki eksikliklere yönelik çözüm, açık planlama prensiplerine geçişi içermelidir. Açık planlama, risk analizi, katılımçılık, şeffaflık ve uzun vadeli sürdürülebilirlik esaslarına dayanarak Türkiye'nin afetlere karşı dirençli ve sürdürülebilir bir gelecek inşa etmesine yardımcı olabilir. Bu strateji, sadece mevcut sorunlara değil, aynı zamanda gelecek kuşaklara daha güvenli ve yaşanabilir bir çevre bırakma hedefine yönelik bir taahhüt olarak ele alınmalıdır. Açık planlama, Türkiye'nin imar yönetimindeki paradigmaları değiştirerek daha güçlü, daha adil ve daha sürdürülebilir kentlerin temellerini atmada önemli bir rol oynayabilir. "Planların artık yaşanan oluşu düzenleyenden ziyade sürekli bir faaliyet olma etkinliği olması gerekmektedir.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

Dünya Ticaret Örgütü'nün 13'ncü Bakanlar Konferansı ve Elektronik Ticaret Moratoryumu

Değerlendirme Notu / Bozkurt Aran

Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) 13'ncü Bakanlar Konferansı (MC13), BAE Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Sayın Dr. Thani bin Ahmed Al Zeyoudi başkanlığında, 26-29 Şubat 2024 tarihleri arasında Abu Dabi'de gerçekleştirilecektir. DTÖ üyesi 164 ülkeyi temsilen Ticaret Bakanlarının, örgütün en yüksek karar organı olan Bakanlar Konferansına katılarak çok taraflı ticaret sisteminin işleyişini gözden geçirmeleri ve DTÖ'nün gelecekteki çalışmaları konusunda genel hatlarıyla belirmeleri beklenmektedir.

Cesaret verici uluslararası bir ortamın mevcut olmaması dolayısıyla, yapılacak **Konferanstan beklentiler sınırlıdır**. 2001 yılında 4'ncü Bakanlar Konferansında başlatılan DOHA Kalkınma Turu müzakerelerinden geçen süreye rağmen bir sonuç alınmamıştır. Sadece kısıtlı yarar sağlayan Ticaret Kolaylaştırılması konusunda bir anlaşma yapılabilmisti. Küresel ticaretin mevcut kurallarının genişletilmesi konusunda da bir arayış bulunmamaktadır. Esasında **kurallı ticaret konusunda başat ülkelerin farklı yaklaşımları** öne çıkarttıkları bir döneme girildiği gözlemi yaygın olarak paylaşılmaktadır. Gerçekten de başat ülkelerin ticaret ile ilgili gündemleri farklılıklar göstermekle beraber liberal ticaretin yaygınlaşmasını amaçlayan kapsamlı önerilerden uzak durdukları görülmektedir. Bununla beraber Konferansın, **DTÖ Reform Konferanslarının ilki** olarak sunulması ilginçtir.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

TEPAV'dan Bütçe İzleme Bülteni

TEPAV, temel makroekonomik verilerdeki gelişmelerin bütçe tahminleri üzerindeki etkisi ile mali performansın değerlendirilmesinde bütçe dengesi, bütçe harcamaları ve bütçe gelirlerine ilişkin gelişmeleri analiz etmek amacıyla üçer aylık dönemlerle Bütçe İzleme Bülteni yayımlayacak. Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı verilerini esas alan bültende, TEPAV tarafından izleyen döneme ilişkin projeksiyonları da kapsayacak şekilde yapılan değerlendirme ve öngörüler yer alacak.

Son yıllarda ekonomide gözlemlenen yapısal bozulmalar nedeniyle maliye politikası bağlamında bütçe harcamalarında esnekliğin kaybolması, bunun yanı sıra seçim döneminde bütçe harcama tabanını kalıcı bir şekilde genişleten düzenlemeler, yüksek enflasyon, kur şokları ve doğal afetler gibi etkenlerin bütçeye yansımaları dikkate alındığında bütçenin ve bir bütün olarak da genel devlet kapsamında kamu maliyesinin izlenmesi daha da önemli bir hale geldi.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), bu kapsamda üçer aylık dönemlerle TEPAV Bütçe İzleme Bülteni yayımlayacak. Geçmiş dönemde TEPAV bünyesinde hazırlanan Mali İzleme çalışmalarının devamı niteliğinde olan bülten, makro verilerdeki gelişmelerin bütçeye yansımaları ile alınan politika kararlarını da dikkate alarak ileriye yönelik projeksiyonları içerecek.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

TEPAV Gıda Fiyat Endeksi (TEGE) Ocak ayı enflasyon oranı %6,38

TEPAV Gıda Fiyat Endeksi (TEGE) ile 1-31 Ocak 2024 döneminde aylık gıda enflasyon oranı %6,38 olarak hesaplandı. Fiyatlarda en fazla düşüş olan gıda ürünleri mevsim sonuna yaklaşan kış sebze ve meyveleri olurken balık ile salam ve sosis gibi işlenmiş ürünlerde bir önceki aya göre yüksek fiyat artışları yaşandı.

TEPAV Gıda Fiyat Endeksi (TEGE) Ocak ayı verileri açıklandı. Buna göre, TEPAV Gıda Fiyat Endeksi (TEGE) Aralık ayına göre %6,38 düzeyinde artış gösterdi. Eylül - Kasım ayları arasında aylık fiyat artışları hız keserken Aralık ayında eğilim tersine döndü.

Fiyatı en fazla artan sebze karnabahar oldu

Ocak ayında en yüksek aylık fiyat artışları %73,75 ile karnabahar, %55,09 ile sarımsak ve %29,40 ile balıkta gözlemlendi. Diğer taraftan fiyatı en çok düşen ürünler %29,72 ile pırasa, %20,69 ile portakal, %15,20 ile beyaz lahana ve %13,30 ile mandalina oldu.

TEGE beş aylık birikimli gıda enflasyonunu %29,42 gösterirken TÜFE %20,82, İTO ÜGE-Gıda %26,22, ENAG-Gıda ise %45,78 oranında hesaplandı.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Perakendecilerin yüzde 71,4'ü satış fiyatında artış bekliyor

TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE), Ocak ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre 2,0 puanlık azalış ve bir önceki aya göre 1,3 puanlık artışla -11,9 puan değerine ulaştı. Anket katılımcılarından elde edilen verilere göre, perakendecilerin yüzde 71,4'ü önümüzdeki 3 ayda satış fiyatlarında artış bekliyor.

TEPAV Perakende Güven Endeksi'nin (TEPE) 169. sayısı yayımlandı. Buna göre, TEPE, Ocak ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre 2,0 puanlık azalış, bir önceki aya göre ise 1,3 puanlık artışla -11,9 puan değerini aldı.

Perakende güveni geçen aya kıyasla arttı

TEPE değeri, -11,9 puan değerini alarak geçen yılın aynı dönemine göre 2,0 puan azalırken geçen aya göre 1,3 puan arttı. TEPE değerinin yıllık değişiminde geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumuna yönelik değerlendirmelerdeki kötüleşme ve gelecek 3 aya ilişkin satış beklentisindeki zayıflama etkili oldu. Diğer taraftan, mevcut stok düzeyinin normalin altında olduğu yönündeki 13,9 puanlık değişim endekse olumlu yansıdı.

Geleceğe yönelik satış beklentisi geçen aya ve geçen yıla kıyasla azaldı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Ocak 2024'te -9,6 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 0,3 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre 2,0 puan azaldı.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Esnafların sayısı son iki yılın en düşük seviyesinde

TEPAV İstihdam İzleme Bülteni Kasım 2023 verilerine göre, Kasım ayında toplam sigortalı çalışan sayısı yıllık olarak yüzde 2,6 ve aylık olarak yüzde 0,6 azalarak 23 milyon 86 bin olarak gerçekleşti. Toplam sigortalı çalışanların yüzde 71'ini oluşturan sigortalı ücretli çalışan grubundaki yıllık istihdam yüzde 5,0, aylık olarak ise yüzde 0,9 oranında azaldı.

TEPAV İstihdam İzleme Bülteni Kasım 2023 sayısı yayımlandı. Buna göre, Kasım ayında toplam sigortalı çalışan sayısı yıllık olarak yüzde 2,6 (614 bin) ve aylık olarak yüzde 0,6 (154 bin) azalarak 23 milyon 86 bin olarak gerçekleşti. Toplam sigortalı çalışanların yüzde 71'ini oluşturan sigortalı ücretli çalışan grubundaki yıllık istihdam yüzde 5,0 (873 bin 580), aylık olarak ise yüzde 0,9 (145 bin 134) oranında azaldı. Öte yandan, esnaf-çiftçi grubundaki yıllık değişim yüzde 4,3 azalış yönünde olmakla beraber alt sınıflarda değişimler farklılık gösterdi. Bu dönemde esnaf sayısında yüzde 4,1 (107 bin 236), çiftçi sayısında ise yüzde 5,1 (25 bin 139) azalma görüldü. Bu gruptaki aylık değişimler ise esnaf sayısında yüzde 0,1, çiftçi sayısında ise yüzde 0,8 oranında azalış şeklinde gerçekleşti. Esnaf sayılarında son sekiz aydaki daralma devam ederken kamu sektöründe sigortalı çalışan (4/c) sayısı ise yıllık olarak yüzde 12,0 arttı. Aylık olarak ise yüzde 0,1 (3 bin 783) azaldı.

İnşaat istihdamı güçlü seyrini korudu

İmalat ve toptan-perakende ticaret sektörleri istihdamı Nisan ayı itibarıyla daralırken inşaat istihdamı güçlü seyrini korudu. Sigortalı ücretli çalışanların yüzde 52,8'i sırasıyla, imalat (yüzde 25,8), toptan ve perakende ticaret (yüzde 15,2) ve inşaat (yüzde 11,7) olmak üzere üç ana sektörde istihdam edildi. Kasım ayı itibarıyla yıllık değişimlere bakıldığında, imalatta yüzde 8,9, toptan ve perakende ticaret sektöründe yüzde 5,7 daralma kaydedildiği gözlemlendi. Bunun yanı sıra, inşaat sektöründe güçlü istihdam görünümü yüzde 7,5'lik yıllık artış seviyesi ile korundu. Diğer taraftan, sigortalı ücretli çalışanların yüzde 9,0'ını oluşturan dördüncü ana sektör olan idari ve destek faaliyeti sektörü istihdamında da yüzde 0,3 artış gerçekleşti.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Türkiye'nin başarı hikayeleri: Türkiye'nin en hızlı büyüyen 100 şirketi belli oldu

TOBB öncülüğünde, TEPAV ve TOBB ETÜ iş birliği ile Türkiye'nin en hızlı büyüyen 100 şirketi belirlendi. Cirosunu 2 yılda yüzde 6628 oranında artıran Adana merkezli AFM Gıda Kimya Limited Şirketi ilk sırayı aldı. Türkiye'den 8 kat daha hızlı büyüyen ve yaş ortalaması 13,2 yıl olan söz konusu şirketlerin 71'i ihracat yapıyor.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) öncülüğünde, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (ETÜ) iş birliğinde, şirketlerin 2019-2021 arası 2 yıllık ciro artışı dikkate alınarak yapılan Türkiye'nin en hızlı büyüyen 100 şirketi yarışması sonuçlandı.

Listede 27 farklı il ve 35 ayrı sektörden şirketler yer aldı. İlk 100'deki şirketlerin, 2019-2021 döneminde iki yılda ortalama büyüme oranı yüzde 569 oldu. Nominal gelirlerindeki artış oranı, Türkiye'nin nominal milli gelirindeki artışın 8 katı düzeyine ulaştı. En hızlı büyüyen şirketlerin 23'ü İstanbul, 19'u Ankara, 9'u ise Adana'dan çıktı. Listenin ilk sırasına cirosunu 2 yılda yüzde 6 bin 628 oranında artıran Adana merkezli AFM Gıda Kimya Limited Şirketi yerleşirken İstanbul firması Tobio Novelfarma İlaç Sanayi AŞ yüzde 5 bin 631 büyüme oranıyla ikinci, Aydın merkezli Ada İnşaat Mermer Limited Şirketi ise yüzde 1.744 büyüme oranıyla üçüncü sırada yer aldı.

Türkiye 100 sonuçları; Ticaret Bakanı Ömer Bolat ve iş dünyasının katılımıyla TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde, Ankara'da düzenlenen törenle açıklandı. Törenin öncesinde TEPAV Kalkınma Programı Direktörü Ekrem Cunedioğlu Türkiye Ekonomisi sunumunu gerçekleştirdi.

"Türkiye 100 Ödülleri ülkenin başarı potansiyelini ortaya koyan önemli bir etkinlik"

Törende ödül kazanan tüm girişimleri tebrik ederek başarılarının devamını dileyen Ticaret Bakanı Ömer Bolat, konuşmasında TOBB'un düzenlemiş olduğu Türkiye 100 Ödülleri'nin ülkenin ekonomik dinamizmini ve başarı potansiyelini ortaya koyan önemli bir etkinlik olduğunu kaydetti.

Bolat, söz konusu ödüllerin, hem bireysel hem de ulusal düzeydeki ilerlemenin somut bir kanıtı olarak, gelecekte daha fazla yenilik ve uluslararası başarıya olan inancı pekiştirdiğine dikkat çekerek "Bu başarıların, sürdürülebilir büyüme ve yenilikçilikle daha da ileri taşınacağına dair güvenim tamdır. Sektörlerinizdeki liderliğinizi pekiştirecek, ulusal ve uluslararası arenada daha fazla tanınırlık kazanmanıza yardımcı olacaktır. Bu başarı, iş ağlarınızı genişletmenize, yeni pazarlara adım atmanıza olanak sağlayacak ve inovasyon ile büyüme yolculuğunuzda sizi daha da motive edecektir" dedi.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

Türkiye'de radikal dini tutumlar azalma eğiliminde

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) tarafından yayımlanan “Türkiye'de Çoğulculuk Radikalleşmeyle Yüzleşiyor: TEPAV Müslüman Çoğunluklu Bir Ülkede Din ve Radikal Tutumlar Araştırması” başlıklı proje raporu, radikal dini tutumların yaygınlığının çok düşük olduğuna ve azalan bir eğilim sergilediğine dikkat çekiyor.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Türkiye'de din, çoğulculuk ve radikal tutumlar üzerine kapsamlı bir araştırma raporu yayımladı.

2016 ve 2020 yıllarında gerçekleştirilen ve Türkiye toplumundaki dini kimliği anlamak ve dine karşı tutumları değerlendirmek için tasarlanmış soruları içeren büyük ölçekli anketlere dayanan "Türkiye'de Çoğulculuk Radikalleşmeyle Yüzleşiyor: TEPAV Müslüman Çoğunluklu Bir Ülkede Din ve Radikal Tutumlar Araştırması" başlıklı proje raporu, radikal dini tutumların yaygınlığının çok düşük olduğunu ve azalan bir eğilim sergilediğini ortaya koyuyor.

Türkiye'deki dindarlık biçimleri, dindarlıktaki radikalleşme ve diğer etnik/dini kimlikler arasındaki farklılıkların tolere edilme derecesinin incelendiği çalışmada, nitel sorular, anket katılımcılarının Ramazan boyunca sürekli oruç tutup tutmadığı, günde beş vakit namaz kılıp kılmadığı gibi nicel sorularla karşılaştırılma yapabilmek üzere kullanıldı.

Çalışma aynı zamanda, radikal eğilimler sergileyen grupları tanımlamayı da hedefledi.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Enflasyonu düşürmek için faiz ne olmalı?

Burcu Aydın Özüdoğru

[Buraya Tıklayın](#)

Ekonomik büyüme ve istihdam

Burcu Aydın Özüdoğru

[Buraya Tıklayın](#)

Merkez Bankası Toplantısından Gözlemler

Burcu Aydın Özüdoğru

[Buraya Tıklayın](#)

Yoksulum, yoksulsun, yoksuluz

Burcu Aydın Özüdoğru

[Buraya Tıklayın](#)

İhracatçıyı anlamaya çalışan bir yazı

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

Keşke...

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

Para politikasının gücünü azaltmak zorunda kalmak

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

Finansmanda iyileşme

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

İşsizlik arttı mı azaldı mı?

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

Hedef açıklamama inadının rasyonel bir nedeni var mı?

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

Deprem felaketi ve maliye politikası

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

Enflasyonla mücadele için niyet olmayınca – II

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

2024 Para Politikası

Fatih Özatay

[Buraya Tıklayın](#)

Binlerce Porsche ve Audi neden Amerika'ya alınmadı?

Güven Sak

[Buraya Tıklayın](#)

Geçen Cuma Brüksel'deki oylama neden ertelendi?

Güven Sak

[Buraya Tıklayın](#)

6 Şubat'a Ağıt

H. Ekrem Cunedioğlu

[Buraya Tıklayın](#)

2024 Ocak ayı merkezi yönetim bütçe sonuçları: Filmi tekrar başa mı sarıyoruz?

H. Hakan Yılmaz

[Buraya Tıklayın](#)

Okumanın yaşı yok mu? Heyecanla başladığın üniversite biter mi?

Mukaddes Merve Dünder

[Buraya Tıklayın](#)

Küresel Değişimler Bağlamında NATO Müttefiklerimiz ile İlişkiler ve Beklentiler

N. Murat Ersavcı

[Buraya Tıklayın](#)

TEPAV, Ankara'da faaliyet gösteren kar amacı gütmeyen bir düşünce kuruluşudur.